

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici prejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl. ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 22. prosenca 1886.

List 4.

Sveto leto.

(Konec.)

Enciklika sv. Očeta od 22. grudua 1865 izpeljuje nadalje, da sredi tako velikih in očitnih sedanjih stisk je rešenja upati le samo od nebeškega Očeta in njegovega varstva. Zato sv. Oče papež priserčno želé, da naj verniki začno stanovitno in goreče moliti. Tako so delali prédniki vselej o velikih vnanjih ali notranjih nevarnostih in stiskah ter so se s svojimi prošnjami obračali v nebesa za pomoč. primerno tistemu času. Globoko prešinjen je bil njih duh z opominovanjem Kristusovim: „Prosíte, in se vam bo dalo“ (Mat. 7, 7), „pa da je treba moliti vedno in ne prenehati.“ (Luk. 18, 1.) Tako so budili tudi aposteljni: „Molite brez prenehanja“ (1. Tes. 5, 17); „predi vsim vam zaterjam, da prošnje, priprošnje, molitve in zahvale opravljajte za vse ljudi.“ (Tim. 2, 1.) Sv. Janez Zlatoust nam je dal primerno priliko o tem tako-le: Človeku, ki pride gol in vsega potreben, je natora dala roke, s kterimi si za življenje potrebnih reči pripravlja; v čeznatornih rečéh pa, v kterih človek sam nič ne premore, je podelil Bog molitev, da z njo doseže vse za zveličanje potrebno, ako je modro rabi.

Sv. Oče se vračajo k molitvi rožnega venca in hvalijo škofe in ljudstvo, ki je povsod to molitev tako goreče opravljalo, ter opominjajo, da naj se ohrani ta gorečnost.

Poglaviten sad sv. leta pa, pravijo dalje, je pobiljšanje življenja in rast v čednosti. Varovati pa se je posebno že v zadnji encikliki omenjenega zla, namreč domačih preprirov, ki razvezujejo véz ljubezni. Naj toraj škofje opominjajo, kličejo, učé in se trudijo, da ohranijo vsi edinost duha v zvezi ljubezni. Sej Sin Božji, ko se mu je bližalo smertno terpljenje, ni ničesar tako goreče od Očeta prosil, kakor da vsi, ki vanj verujejo ali bodo verovali, naj se ljubijo med seboj, da so vsi eden.

Z zaupanjem na milost Božjo tedaj sv. Oče razpisujejo sveto leto: za Evropo od 19. sušca (marca), dneva sv. Jožefa, pa do 1. listopada, do vsih Svetnikov; za vernike zunaj Evrope pa začensí od dné vsih Svetnikov, pa do zadnjega dne v letu.

Pogoji za pridobljenje odpustka svetega leta so:

Tujci in domači, ki so v Rimu, obišejo dvakrat cerkev v Lateranu. na Vatikanu. in baziliko Liberijevo (Marijo Sneznico) in molijo v namen sv. Očeta.

Dvakrat se postijo, in sicer ob takih dnevih, ki uiso že sicer po cekveni zapovedi postni dnevi.

Vredno imajo opraviti spoved in sv. obhajilo.

Naj dajo vbogajme po svojem premoženji po svotovanji svojega spovednika za kak dober namen, ki je za razširjanje sv. katoliške Cerkve, prav posebno priporočajo papež za ta namen zasebne otroške in duhovske semeniša.

Zunaj Rima pa obišejo po dvakrat tri cerkve, ktere jim bojo odločili škofje, ali škofovi namestniki, ali duhovni oskerbniki dotičnega kraja po škofovem naročilu. Če ste tam le dve cerkvi, pa tisti trikrat; ako je ena sama, pa tisto šestkrat med tem časom. Opravijo tudi druge predpisane opravila. Odpustek se smé darovati tudi dušam v vicah. Zmanjšati te obiskovanja smejo škofje kapitelnom in družbam svetnih in redovnih ljudi, bratovšinam, vseučiliščem in vsakoverstnim kolegijam, ki obiskujejo cerkve v procesijah.

Popotniki po suhem in po vodi, ko dosepejo na kako stalno bivališče, zamorejo tam dobiti odpustek, ako obišejo šestkrat glavno ali farno cerkev in opravijo vse drugo, kar je zapovedano.

Redovniškim osebam, ki živé v vedni klavzuri, enako svetnim duhovnom med svetom ali v redovniškem stanu, ako jih zaderžuje jetništvo, telesna slabost ali drugi pravičen vzrok, da ne morejo opraviti imenovanih dobrih del, nič ali le nekaj, je dovoljeno, da smé spovednik take dobre dela v drugačne premeniti.

Otroke, ki še ne hodijo k sv. Obhajilu, smejo spovedniki obhajila oprostiti ter tudi otroci zamorejo odpustek zadobiti.

Vsi verni, neduhovni in svetni duhovni in redovniške osebe si smejo izvoliti v ta namen ktere kakoli spovednika, samo da ima privoljenje spovedovati. To velja tudi za nune v „klavzuri“, ako je tisti duhoven pooblaščen nune spovedovati. Spovedniki imajo za čas svetega leta vse tiste pravice, ktere so jim dali v apostoljskem pismu „Pontifices maximi“ 15. febr. 1879; za zmeraj pa so izločene tiste pravice, ki so izločene v tistem pismu.

Poslednjič papež priporočajo, da naj v tem času vsi posebno časté véliko Božjo Mater Marijo. Želé namreč, da to sveto leto bodi pod varstvom presv. Device sv. rožnega venca. Z njeno pomočjo, upajo papež, se

bo mnogo duš očistilo in z Bogom spravilo, ter se obnovilo v sv. veri, v pobožnosti in pravičnosti, in tako si upajo pomoči ne za samo večno življenje, ampak tudi, da učakajo bolj mirnih časov.

Poslednjič škofom, duhovnom, in vernikom podelé apostoljski blagoslov.

Človek in žival.

(Konec.)

Povedali smo že, da res je človek s svojim razumom visoko povzdignjen nad žival in da napreduje v umetnosti in vednosti od dné do dné. Pomisliti pa moramo, da bi posamezen človek, ločen od družih, ne mogel kaj enacega storiti, temveč ostal bi reven na duši in na telesu. Vsa namreč lahko sprevidi, da eden in isti človek ne more biti ob enem učenjak in umetnik, kovač in krojač, mizar in mlinar i. t. d. Nauči se sicer po več rokodelstev; da bi pa jaz ali ti vse sam naredil, kar potrebujem za življenje, ni misliti. Toraj je človek navezan na družega in le s skupnimi močmi nam je mogoče, da obstoji družina, da se vzdržuje država in da sploh živi človeštvo. Zató pa tudi vidimo pri vseh narodih in v vseh časih, da si išče človek družbe in da ne tava sam po hostah, kakor kaka žival. Družba je človeku že prirojena.

Mislimo si novorojeno dete, kako je to revno! Ne zná govoriti, ne hoditi. Ko bi ga skerbna mati ne odgojevala, ne redila, ter ne učila ga hoditi in govoriti, ostal bi revež za celo življenje mutec, uadlož in pokvečen. Vémo sicer, da ima človek že od rojstva podeljeno mu pamet; pa ravno ta pamet, ki posebno loči človeka od živali, potrebuje vodnika in ogoje. Drugač namreč pamet tako rekoč zaspí, kar vidimo pri marsikaterem, ki ostane neveden, ker se ni ničesar učil. Kedó pa uči človeka misliti, in to, kar misli, tudi z besedami tako povedati, da ga drugi umevajo? Kakor sem že rekel, najprvo mati, dalje učitelji in slednjič občevanje v družbi. Toraj človek potrebuje človeka, narava sama mu je le mačeha.

Kaj pa potem, ko je človek dorasel, hodil v šolo ter se že marsičesa naučil; ali zamore sedaj zasé živeti? Ali si bo mogel sam pomagati, brez tuje pomoči? Tudi sedaj bi bil pravi revež, ko bi bil sam. Kedo bi mu oblačil, kedo mu dajal hrano? Vsega bi si sam gotovo ne bi mogel preskerbeti. In ko bi zbolel, kedo bi mu stregel? V žalosti ne bi imel prijatelja, kateremu bi potožil svoje bolečine; v nevarnosti moral bi obupati brez pomoči.

Rekel bi pa kedo, res da, tukaj v Evropi, kjer so ljudje že bolj omikani, sicer skupaj živé; ali tam kje v Afriki ali Aziji so pa vendar le še divji ljudje, ki posamezni živé po hostah in jamah. Pa popotniki, ki so prehodili že vse kraje po zemlji, najdejo povsod, da tudi divji ljudje skupaj živé v selih in vaséh. Več vasi pa skupaj vlada en poglavar. Toraj so povsod ljudje združeni v vaséh, mestih, dalje v kraljestvih in cesarstvih. Da pa je mir med posameznimi, da se opravila redno veršijo, in da je premoženje varno, zató skerbé postave. Ker so pa pri vsacem narodu drugačne šege in navade, so tudi njih postave drugačne. Pri starodavnih Gerkih n. pr. smel je vsak krasti, da ga le pri tatvini niso zasačili; pri nas pa je to ostro prepovedano. Pred nekaj leti bila je po Bosni še navada, da se je vsak moral maščevati nad onim, ki mu je kacega sorodnika ubil. Nas pa vera drugač uči, in tudi cesarske postave tako maščevanje ostro prepovedujejo. i. t. d.

To sem pa zató omenil, da vidimo, kako je prvič že človeku prirojeno skupno življenje, ker to opazujemo pri vseh narodih in v vseh časih. Drugič pa, da si človek sam dá postave prostovoljno, kakor se mu prilagaja.

Vernimo se pa še k živali. Tudi nekatere živali kot bučele, mravlje in še mnogo družih žuželk, živé v družbi njih po več tisoč skupaj. Vender je pa velik razloček med živalsko družbo in človeško. Prvič so le nekatere živali, ki skupno živé, človek pa povsod živi v družbah. Dalje je namen pri obeh popolnoma različen. Živali živé skupno, da si ohranijo življenje, družega namena njih družba nima nobenega. Pri živalih nikjer ne opazimo, da bi se pečale s kako rečjo, ki bi imela višji namen, kakor samo tega, da se skupno preskerbé z živem za zimo, ali da skupno potujejo v jeseni v južne kraje. Tudi ne izdelujejo živali kacij izdelkov, katere bi prodajale za denar ali zamenjavale med sabo za druge potrebne reči.

Živali tudi nimajo onih pripomočkov, s katerimi bi mogle med sabo občevati ter se združiti v skupne namene, da bi se pogovarjale, kako bi to ali to storile. Če vidiš n. pr. na senožeti mravljišče, polno pridnih mravelj, in komaj kacij trideset korakov proč zopet drugo: misliš li, da se ti dvé živalski državi kaj poznate? Ali imajo morda med sabo železnice in ceste napeljane, ali celo pošto? Gotovo ne; vsako mravljišče je samo zá-se, ker tako hoče narava, tako jih je vstvaril Bog. Le kedar se je treba braniti ter varovati svoje življenje in živež, se bolje spoznajo, se vé, le kot sovražnice. Ker vsaka živalica po naravnem nagonu pozná svojega sovražnika, tako n. pr. nastane večkrat med bučelami hud boj, če pridejo roparice iz ptujega bučelnjaka.

Morda bi pa le kateri zmajal z glavo in terdil, da morajo živali vendar le nekaj razuma imeti. Če namreč opazujemo živali, kako skerbno skerbé za svoje mlade, kako pridno jim donšajo hrane; in če se bliža sovražnik, kako stari mlade svaré pred njim, ter celó svoje življenje za-nje darujejo. — To je vse res, da živali tako delajo, ali to ni ljubezen starih do mladih. Človeku, ki n. pr. opazuje kokljo s piščanci, se le zdí, da stara mlade ljubi, v resnici pa je ta „navidezna“ ljubezen le prisiljena po naravnem nagonu. Koklja še ne vé, zakaj da sploh skerbí za svoje mlade.

Če se hočemo prepričati, da živali res nič ne ljubijo svojih mladih, in da iz tega ne moremo sklepati, da bi imele živali kaj razuma, moramo jih natanko in več časa opazovati. Poslušajmo, kaj nam dr. Altum o ptičih piše, ki je več let te živalice opazoval: „Če uzameš mlade iz gnjezda ter jih v kletki kam obesiš, prileté, kakor je znano, stari ter jih pitajo skozi luknjice kletke. Po tem bi marsikateri sodil, piše Altum dalje, da v resnici stari svoje mlade ljubijo, ker pridejo celó za njimi in jih brez strahú hodijo pitat. Če pustimo kletko delj časa viseti, postaja ljubezen starih ptičev vedno hladneja, kolikor bolj odraščajo mladi, in svoj dan stari izostanejo. Ni jih več, ljubezen je ugasnila. Mladi še visé v kletki, stradajo in milo kličejo stare, pa stari so na-nje pozabili. Je li to ljubezen? Zakaj jim ne prinesó hrane, če vedó, da so mladi zaperti in lačni?

To nam že nekoliko priča, da stari ptič nima prave ljubezni do mladega, toraj tudi nima one vezi, ki veže človeško družbo.

Našo terditev pa posebno še to podpira, da stari le toliko časa mlade pitajo, dokler niso godni. Toraj jim je prirojeno za mlade le toliko časa skerbeti, dokler se sami ne morejo preživiti.“

Tako nam dr. Altum tudi lep zgled pripoveduje, da res stari mladih nič ne poznajo in ne ljubijo.

Kakor je znano, tako on piše, da kukavica ne valf sama svojih mladih, temveč skrivaj znese jajce v gnezdu kakoga družega ptica, najraje pastarčice. Tako je tudi na vertu nekega vertnarja bilo gnezdo in v njem pet mladih pastarčic in ona kukavica. Mlada kukavica je kmalo toliko dorastla, da mladi ptički niso več imeli prostora v gnezdu. In kaj naredi stara pastarica? Vse svoje lastne mlade pomeče iz gnezda, da je imela kukavica dosti prostora. Vertnar déne mlade nazaj v gnezdo, pa starka ravno tako naredi, kakor prej. Ko bi toraj pastarčica svoje mlade ljubila, kakor ljubi človeška mati svoje otroke, bi gotovo prej kukavico vergla iz gnezda. To nas uči, da živali ne poznajo nobene čednosti, da nimajo moči, s katerimi bi se med sabo spoznavale.

Ker smo že pri kraji, hočem še opomniti, da tudi človeško telo samo priča, da prebiva v njem nekaj višjega, kakor v živalskih telesih, namreč duša. Človeško telo je lepše, plemeniteje, kakor živalsko. Da, celo ker-veločni lev prizanese človeku, ker ga nekako pretrese, ko vidi človeka. Poglejmo, če katera žival hodi po konci, kakor človek. Le on je vreden, da gleda tje gori, kjer je njegov pravi Oče. In kaka je živalska glava v primeri s človeško? Na človeškem obrazu se lahko bere, kedaj da je človek vesel, žalosten, srečen in zadovoljen, da, celo misli včasih po obrazu uganemo. Pri živali je obraz vedno enak. Dalje ima človek roke, s katerimi opravlja svoja opravila; žival pa dela vse le z ustmi, ali bolje rečeno, z gobcem. Tudi noge so bolj gibčne pri človeku, kakor pri živali. Ob kratkem rečeno, človeško telo je tako stvarjeno, da smemo res reči: človek je gospodar na zemlji. In ker ima človek dušo, je on za kaj višjega namenjen, kakor živali. Žival je od danes do jutri, človek je vstvarjen za vse veke. Njegovo telo sicer umerje, toda na sodnji dan vstalo bode na klic Gospodov, se združilo z dušo ter živelo na veke, ali v nebeškem veselju, ali pa v večnem pogubljenju.

Delaj toraj, o človek, dokler je še čas, za svojo dušo; spominjaj se vedno, da ne živiš le jedenkrat, kakor žival, temuč, da te čaka večnost, in če tako rešiš svojo dušo, srečen bodeš tu na zemlji in onkraj vekomaj.

V. Ž . . . . k.

Molitev spokornika (po sv. Ludoviku Granaškem.)

Za petek.

Vsegamogočni Oče! Ti si sama dobrota in usmiljenost, jest ubogi grešnik, postavam se v naj večji ponižnosti v Tvojo pričujočnost in spoznam svoje brezštevilne grehe, s katerimi sem Te razžalil. Spoznam tudi svojo veliko nehvaležnost, da sem tako malo cenil Tvoje mi podeljene brezštevilne dobrote, posebno zato, ker si me zmeraj tako ljubil in me toliko časa čakal, da bi se k Tebi spreobrnil in se vekomaj ne pogubil, kakor sem s svojimi grehi zaslužil, in da si me vedno k pravičnosti opominjal in ponujal Svoje gnade. Kolikokrat si Ti, o Gospod! s Svojim notranjim navdihovanjem terkal na vrata mojega srca; kolikokrat si me z dobrotami k ljubezni nagibal; kolikokrat z nadlogami silil, da bi k Tebi pribežal! Oh, jest pa sem Te od sebe suval in se od Tebe obračal! In vendar si me še prenašal v Svoji nezapopadljivi poterpešljivosti in prizanašljivosti. Spoznam, o Gospod! da bi me bil prav po pravici na vekomaj lahko zavergel; pa Tvoje usmiljenje

je zadrževalo Tvojo jezo, katero sem tolikokrat dražil. Zares, moj preljubi Oče, čuditi se moram, da se moje serce žalosti ne razstopi, če vse to premišlujem. Nisem vreden, Tvoja stvar imenovan biti; nisem vreden, da me zemlja nosi, da me s svojimi pridelki redi in živi: vse stvari bi morale zoper mene ustati, in zavoljo krivice, ki sem jo storil zoper Stvarnika vseh reči, nad mano se maščevati! Vender ne, čez vse dobrotljivi Oče! ne maščuj se nad mano, temuč usmili se me in stori, da bom deležen Tvoje ljubezni; odpusti mi, da sem tako dolgo odlašal k Tebi se spreobrniti; odpri mi Svoje ljubijoe očetovsko serce, in hrani me z jedjo, s katero hraniš svoje otroke. Prosim Te, o Gospod, skazi mi še to milost, ker me že tako dolgo prenašaš! Spoznam se za naj večega grešnika; pa vender se zanašam na Tvojo dobroto; in če tudi svojih grehov šteti ne morem, je vender Tvoje usmiljenje še večji, ker je namreč neskončno. O moj preljubeznjivi Oče! če hočeš, zamoreš me očistiti. Spreobrne me, o Gospod! in bom spreobrnjen; ozdravi me, in bom ozdravljen; pokropi me s hisopom in bom očiščen; operi me v kervi Božjega Jagujeta, in bom bolj bel kakor sneg. Spomni se, o nebeški Oče, besed polnih tolažbe, ktere si govoril po svojem preroku (Jer. 5): Velikokrat si mi bil nezvest, vender pa te hočem zopet sprejeti, če se zopet k meni verneš! V zaupanju na to ponudbo, o moj Oče, s skesanim srcem pridem k Tebi nazaj z ravno takim prepričanjem, kakor da bi mi Ti sam te besede bil zaklical, zaupajoč, da me spred svo-jeja obličja ne boš zavergel. Amen.

Modroslovje.

XVI.

Zelo hvaležno delo bi bilo popisati življenje sv. Avgušтина in h krati natanko načertati, kako se je godilo v raznih dobah njegovega življenja njemu v duši. O koliko misli, koliko želja je bilo v duši tega nenavadnega moža; kako polna sv. Duha je bila v drugi polovici življenja, kako obdarovana z modrostjo! Poprej pa se je pogrezovala iz hude zmote v zmoto, okusila vso nesrečo, ki jo le zamore občutiti človek v zmoti in pregrehi. Se vé, mi se tukaj nikakor ne moremo pečati s tem velikim — recimo naravnost: največim — cerkvenim učenikom, kakor bi nas bilo volja, ampak samo modroslovca Avgušтина si moramo ogledati, ker modroslovna pot nas vodi v naših premišljevanjih in razgovorih. O sv. Avguštinu sploh naj še to opomnim, da bi tisti spisal krasno apologijo (zagovor) naše sv. vere, ki bi življenje in delovanje sv. Avgušтина popisal zlasti z ozirom na njegovo mišljenje, to se pravi: ki bi popisal notranje njegove spremembe in pa razkazal razne vzroke tem spremembam. Sv. Avguštin je iskal resnico, kakor malokdo, iskal jo je dolgo, iskal jo je z mogočnim svojim razumom, iskal z neugasljivim hrepenenjem, in ko je je našel, je resnica v njem začela živeti in delovati, kakor ogenj deluje (ako smem rabiti to primeri), ko si ga zanetil v parnem stroju.

Sv. Avguštin je bil rojen v severni Afriki, v malem mestu z imenom Tagaste, l. 354. Njegova mati je sv. Monika, ki je svojega sina z molitvijo in solzami spreobrnila. Njegov nenavadni duh se je razodeval že v zgodnji mladosti: čudovita razumnost, zraven pa tudi silna in neukrotljiva živost in naglost. To ga je zapeljalo zgodaj na sterma pot greha in zmote. Zašel je v krivoverstvo manihejsko in tako pogreznil se v mesenost, da še misliti ni mogel o viših nadčutnih stvaréh. Njegov duh je bil popolnoma vklenjen v prilizljive sponne mesenosti in poželjivosti; ali ravno v tem stanu se je čutil najbolj

nesrečnega, vedoč, da za tako veselje in tako srečo ni vstvarjen človek. Začel se je pečati s starimi poganskimi modrijani, in akoravno ni mogel pomiriti srca s to modrostjo, je vsaj rešil se iz mesenosti in čutnosti, kateri se je bil udal. Zopet je začel živje hrepeneti po resnici in pravem spoznanji, bral, učil se, pisal. Začel je javno učiti zgovornost, najprej v Rimu, potem pa v Milanu. Slovel je, a srečen ni bil. Takrat je bil v Milanu za škofa sv. Ambrož. Njegova pobožnost in zgovornost je privabila tudi Avguščina, da je hodil poslušat njegove pridige. In tu je našel, kar je dolgo iskal: resnico in sicer ne samo v besedah, ampak v življenji: življenje sv. Ambroža je pričalo, da je resnica to, kar uči. O kakšen nauk za učnike kerščanske vere! Ne z veliko učenostjo je mogoče spreobrniti slaboverne, ampak z življenjem po resnici se dajo prepričati tudi največi učenjaki. Star je bil sv. Avguštin 33 let, ko se je popolnoma spreobrnil in se dal kerstiti. Vrnil se je v svojo domovino in tukaj je pisal veliko modroslovnih bukev, kakor n. pr.: o redu, o srečnem življenji, samogovori, o neumrjivosti, o velikosti duše, o učeniku, o muziki, zoper Manihejce i. t. d. Nekaj let pozneje je bil posvečen mašnik in odlej je pisal večidel samo vérske — bogoslovne bukve. Teh je pa zelo veliko, da je težko razumeti, kdaj je zamogel en mož toliko napisati, ker je skoro težko vse spise njegove v življenji do dobrega prebrati. Takrat je bila katoliška Cerkev od vseh strani razjedana od krivih vér. Sv. Avguštin je zavrnil eno za drugo in razjasnoval pravi nauk sv. katoliške Cerkve in sicer s tako učenostjo in bistrostjo, kakor nihče ne pred njim in za njim, kakor je znano, je bil on tudi škof (posvečen l. 395 v mestu Hippo), ter je vladal in vodil svetó in slavno svojo škofijo. Bil je star 76 let, ko so priderli divji Vandali pred njegovo škofijako mesto in ga oblegali. Mesto je padlo, toda prej se je uternila svitla zvezda na cerkvenem nebu — sv. Avguštin ni videl nesreče svojega mesta. Umerl je 28. avgusta 430.

Kaj in kako da je sv. Avguštin učil, naznanja najkrajše okrožnica sv. očeta, papeža Leona XIII, 4. avg. 1879 (ki obravnava modroslovje in o kateri bomo govorili pozneje), s temi besedami: „Vsem sv. očetom je nekako venec odvezl Avguštin, mogočnega duha, popolnoma podučen v svetih in posvetnih vednostih, ki se je krepko boril proti vsem zmotam svojega časa s terdno vérnostjo, globoko učenostjo. Ni ga modroslovnega nauka, kterega ne bi bil on obdeloval, da, celó preiskoval z največo skerbjo. Sedaj je namreč on odpiral vernim najbolj globoke vérske skrivnosti in jih branil proti napadom brezbožnih nasprotnikov, sedaj pa je pobijal prazne nauke Akademikov (dvomljivcev), ali Manihejcev, ter pokazal, kakšno podlago in kakšno vrednost da ima človeška vednost; pojasnil je tudi, zakaj da mora toliko hudega preterpeti in od kod da huđó prihaja. Koliko je sv. Avguštin razpravljal in pisal o angelih, o duši, o človeški pameti, o volji in njeni prostosti, o veri, o srečnem življenji, o času in večnosti, tudi o naravi spremenljivih telés — in kako bistroumno!“

To je pač veljavna in nekaj vredna hvala! Sv. oče nam povedó, da je pisal sv. Avguštin o človeškem spoznanji in o vednosti, ter pokazal, kako naj je spoznanje ter dno in ima zanesljivo podiago. Res je sv. Avguštin ravno o spoznanji, o vednosti, o dvomu, o gotovosti kaj obširno pa tudi temeljito pisal. Pokazal je, kaj vemo in kaj verujemo, pojasnoval o dvomu. Največ krivih naukov, ki so jih učili na novo novejši modroslovci, je zavračal že sv. Avguštin. Silno skerbno je preiskoval naravo in moči človeškega duha; Boga spoznati in sebe spoznati, to mu je bila prva dolžnost in glavno delo v življenji. Boga pa ni mogoče prav spoznati, ako ne poznamo poprej

dobro sami sebe. Priganja nas pa še narava naša, da iščimo Boga, zakaj nemirno je naše serce, dokler ne počiva v Bogu. Kdor prav išče Boga, ga tudi najde in spozná, da je on vstvaril v naši duši nekako luč, ki nam kaže pot do Boga. In kako neprecenljivo je to, kar spoznamo in zvémo o Bogu! To je človeku največa sreča že tukaj, in tudi po tem življenji bode spoznanje Boga naša večna sreča. — Nestkončno modri Bog je od vekomaj sklenil vstvariti svet in je tudi od vekomaj gledal ta svet v večni, nespremenljivi podobi. Bog namreč pozna vse, kar je in bode, ker pozna samega sebe; v sebi pa spozna vse ono, kar sploh zamore biti. — V tem delu je nauk sv. Avguščina zelo veličasten, pa tudi ne lahek. — Najviše in najboljše bitje v celem stvarstvu je človek, ki ima dušo in telo. Duša je tako tesno sklenjena s telesom, da brez duše ni več telo, ampak samo truplo. Duša daje telesu življenje; kako pa da nastane duša, tega — pravi sv. Avguštin — ne vemo. Vemo pa da je ta duša neumerjoča, kar zamoremo do dobrega dokazati. — Duša ima prosto voljo in zamore delati za Boga — dobro ali pa brez Boga in zoper Boga — slabo. Bog vravnava vesoljni svet, posebej pa vodi skerbno človeški rod. To se kaže v vseh časih, pokazalo se bode pa najlepše ob koncu sveta, ko se bode začela prava „božja država“, v kateri bo vladal Bog sam svoje zveste, kateri so hodili za njim tudi v življenji. Tako je Bog vsemu začetnik in tudi konec, kterega naj spoznavamo in ljubimo. —

To je modrost sv. Avguščina.

Očetje frančiškani v Sveti deželi.

(Dalje)

Kakor poroča Kvaresmij, bili so leta 1338 trije Frančiškani razmesarjeni.

Leta 1365 bilo je na gori Sijonu 12 vernikov potolčenih, in vsi drugi, ki so raztreseni bili po Palestini in Siriji, bili so v ječo verženi.

V poročilih frančiškanskih se bere, da so bili l. 1268 vsi manjši bratje, ki so prebivali v zbirališči Pafoskem in Simasolskem, neusmiljeno pokončani.

Leta 1370 bili so v Veliki Kani trije obglavljeni, četerti je bil križan, in peti med tem v Gazi na dvoje prežagan.

Zopet drugi štirje so bili v Jeruzalemu v ječo verženi, pretepeni in pctem pobiti.

Leta 1400 bili se zopet vsi verniki, ki so se vernili v Pafos in Limasol, usmerteni in njih samostani požgani.

Leta 1490 bilo je devet Frančiškanov v samostanu pri sv. Jeremiju v gorah Juda od Arabcev usmerteni.

Leta 1517 bili so vsi Frančiškani, ki so bili varhi pri cerkvi Božjega groba, v ječo verženi; dvajset let pozneje zadela je enaka osoda vse manjše brate po celi Sveti deželi.

Leta 1595 prestal je eden mučeništvo v Jeruzalemu in mnogo drugih je bilo vklenjenih, pregnanih in z zasmovanjem in zaničevanjem obkladanih. Skoraj ob istem času bili so trije v Damašku obglavljeni in drugi trije kamenjani.

Leta 1570 bili so požgani samostani v Nikoziji (na otoku Levkoziji), v Famagusti in Satuziji.

Pa čemu te posamezne dogodke opisavati, ko cela zgodovina manjših bratov v Sveti deželi ni drugoga ko nepretergana veriga preganjanja, razdevanja in mučenja! Ali ni znano celo iz novejših časov kako so Druzi prelivali kri kristjanov v Damašku na Libau in drugod. Britka zguba zadela je bila tam frančiškanski misijon.

Ne samo frančiškanski samostan in cerkev sv. Pavla pokončali so grozoviti Druzi in Turki, temveč poklali so tudi celo njih osem redovnikov, od predstojnika do najmanjšega brata, na grozen način.

Med temi bil je P. Engelbert Kolland rojen v Ramsavu na Tirolskem 1827, preobleden v severotirolski frančiškanski provinciji 1847, leta 1851 mašnik posvečen, 1854 od svojega višjega za misijon v Sv. Deželi odločen in tje odšel je 26. svečana 1855. Bilo je 7. malega serpna 1850, ko so ga grozoviti Druzi zgrabili, mu s smertjo pretili, če se kristjanski veri ne odpove. Toda P. Engelbert ostal je zvest. Zato so ga razdraženci napadli, ga hudo ranili, mu polagoma glavo odrezavali, in še mrtvega so v štiri dele razsekali. V tem preganjanju je bilo poklanih 7.500 do 8.000.

Lešniki*

za slaboverce in brezverce.

(Za predpust.)

Morebiti si tudi ti že kterikrat pogodernjavšal, češ: keršansko življenje je predolgočasno, pretežavno. Kdo se bo vedno zatajal, vsemu se odpovedal? . . . Toda: počasi, prijatelj mi dragi; nikar se ne razgrej prehitro! Kristusov nauk ne zahteva, da se odpovejmo vsemu. Ti to stvar pretiravaš. Kristusov nauk je res j a r e m, toda ta jarem je lahak in sladak. . . Ali mar to ni res? Poglejva. Dva človeka pustujeta; eden doma obedova z družino in potem pošteno déla, o večeru stopi pred večerjo še v cerkev, poslednjič pa z domačimi vžije pošteno večerjo, tudi si privoši „boco“ boljšega vina. Drugi pa jo zavije po kosilu v kavarno, dvé uri tam igra, potem gre zvečer na plés, po plesu omete še dve — tri krème in primotovili ob eni popolnoči ali še pozneje domú — ves terčen, nalit, z nabuhnjeno glavo, pa s praznim žepom: kaj ti meniš, kateri teh dveh se bo jutraj kisle deržal in rivec kuhal, in kateri bo pa miron, prijazen, kakor je bil zvečer? Tega gotovo ni težko uganiti.

Gotovo poznaš kakega dobrega kristjana. Ali je res tako žalosten in nesrečen? Kaj še, vsem je na obrazu izražen nekak mir, sreča in zadovoljnost. Če jih le pogledaš; ti dobro dé.

Istina je, da se moramo varovati nekterih pogubnih razveseljevanj, če hočemo biti dobri kristjani. V istini težak je boj med voljo in strastmi. Toda povej mi le en stan brez bojov in žertev. Koliko neprijetnega, pač da, mučnega si moral prestati, preden si dosegel sedanjostopnjo v stanu, kateri te živi! Vsako razveselovanje, vsaka zabava nekaj stane. . . In ti zahtevaš, da bi dobil za stonj največje, najimennitnejše, najpotrebnejše — to je: zveličanje po smerti! To je nemogoče!

Ker kristjani molijo in dajejo miloščino, ker se pokorijo in zatajujejo, ker ne iščejo poglobnih veselje, se nam zdi njih življenje neprijetno in težavno. Pa to je zunanje. Opazuj jih natančneje in videl boš polna radosti in plemenitosti njih serca, ktera prenašajo lahko in veselo te navidezno težke žertve. Ali ni pobožni sin srečen, ako more kaj prestati za svoje mater? Zakaj bi tedaj mi nič ne darovali neboškemu Očetu? Kristjanska pobožnost blaži vso grenkobo v spolnovanju naših dolžnosti in jo spremeni v sladkoto.

Poskusi in prepričaj se boš. Kdor tega ne pozná iz skušnje, razume težko. Spomni se mladih lét. Ali

* Čas je, da nadaljujemo tudi s „lešniki“, ki so dolgo počivali. Naj jih gradijo pustoleviči, namesti, da bi „Kurentu“ šortrovali denar, čednost, sdravje in poštenje.

nisi čutil v vzvišenem trenutku prvega sv. obhajila čisto sroč božje ljubezni? Takrat si bil srečen! — Zakaj? Bil si nedolžen, goreč in vnet za dobro, blago in lepo, ob kratkem — bil si kristjan.

Taki bodi zopet in srečen boš! Bog tvojih otročjih let se ni spremenil, kakor, žali! si se ti! On te vedno ljubi in pričakuje poboljšanja zgubljenega otroka. Ne boj se Odrešenika, ki je pribežališe grešnikov in ki je rekel: „Kdor k meni pride, tega ne bom odvergel“. Sprejmi lahki jarem kristjanskega življenja in zadobil boš duši pokoj in mir, pravo veselje že tu, in po smerti večno srečo.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Carigrad, 5. proa. 1886. (Misijon v Cesareji in Malgari.) Naša misijona v Cesareji in Malgari dobro vspešujeta. Lansko leto smo imeli dva bogovalovca, to leto bodemo imeli zopet dva nova. Potreba nam je, odgojiti mnogo mašnikov, ker v Malgari je prav veliko gibanje za „unijo“ (zedinovanje s katoliško Cerkvijo), in nimamo duhovnov, da bi jih jim poslali.

Hvala Bogu, zdaj imamo svojo hišo (vlani je še niso imeli) in smo rešeni od plačevanja najemščine; toda tudi tej hiši se še mnogo pogreša.

Zdaj pa gorka zahvala za vse dobrote, ki so lansko leto došli naši občini z Vašim posredovanjem, ter Vam čestitam srečno in veselo novo leto. Upam, da tudi to leto nas ne bodete pozabili.*

Ves hvaležni sluga

Polikarp Anastasiadis,
Arhimandrit.

Zvezdica za šolo.

Mlademu Jezušku za vezilo.

(Pa tudi za drugi čas pripravno.)

Hvalna molitev k Jezusu.

Hvaljen bodi Jezus, Sin Božji, — pravi Bog in človek, — Začetnik življenja, — večna Modrost, — neomejena Dobrota; — Bog mirú, — dober Pastir, — najljubeznjivši Oče, — naš Odrešenik, — naše Upanje, — naša Ljubezen, — naše Življenje, — naš Začetek, — naš Konec! —

Vsakemu odstaveku se dodá enako, kakor pri litanijah: Večno hvaljen bodi Jezus! Sv. Oče papež Leon XIII so 18. julija 1885, kakor pišejo „Monat — Rosen“ 1. t. m., podelili onim, ki to molitvico pobožno molijo, 100 dni odpusteka po enkrat na dan.

Gospod pošiljavec meni, da bi bilo priporočiti zlasti č. gg. katehetom naših šol, naj bi n. pr. (včasi za spremembo) kot molitev pred ukom ali po uku take in enake molitvice opravljali z mladino, in jim kaj takega tudi doma razširjati svetovali.

Stara škatlja.

(Basen in resnica.)

V neki hiši z veliko družino je bila stara, odergnjena, napol polomljena škatlja, ki pa ni imela svojega mesta, temuč vsak jo z nogo sunil, kamor se mu je

* Res že nekaj darov čaka v ta namen, ki se bodo skora odposlali; ako toraj kdo ima kaj odločenega za duhovne, ki iz razkolništva k nam pristopajo, je zdaj prilika. Vr:

ravno ljubilo, včasih je tudi še vanjo pljunil. Sej ni bila skoro za nobeno rabo, k večjemu za to, da so kako staro žaro metali vanjo, navadno je služila tudi za smetišnico. Vender nekako po naključju se je pri hiši le še ohranila, dasiravno je bila veim bolj v nadlego, kakor pa za kako rabo.

Razdelé si pa o svojem času sinovi in hčere premoženje in tudi pohižje med seboj, kajti poslopje samo z zemljištem vred je zarad zadolženja šlo na tuje. Kakor iz šale berane eden sinov staro škatljo spod klopi, češ: kdo bo dobil pa to? Vsak se je brani. rekši, sej ni za nič, kaj bom to seboj vlačil? Stareji hči je bila bolehnna in hromotna, in pravi ji eden izmed njih: No, ta je tako že tebi podobna, vzemi si jo ti za doto!

Res si jo vzame in gre z njo k sosedu, kjer so bili iz usmiljenja ti ubožeci kotiček odločili. Vsa družina je bila potlej bolj nesrečna kot srečna.

Pa tudi stari škatlji se pri sosedu ni bolje godilo, kot poprej. Neki dan se hišni dervasti hlapec spotakne ob njo, ko je bil ravno malo žganjice poprej polókal, in trešči škatljo iz jeze v kot k durim, da se vsa razletí. Pa kaj se zgodi? . . . Usul se je iz njé celi kup zlata, cekinov za 10.000 glđ. vrednosti. S tim denarom, ki ga je bil njih dédčik skrnil med dvojnato škatljino dno ob času vojske so si oni sinovi in hčere kupili vse lepši hišo in zemljišč kot je bila una, katero so jim bili dolžniki uzeli.

Nauk te basni je kratek. Velikrat ljudje ne vedó, kolikanj drag zaklad je pri hiši, ko imajo kacega nadležnega, bolnega, slaboumnega ali starega, ubožnega človeka. Koliko zaničevanja mora včasih taki prestati! In vender je taka zaničevana oseba naj večji zaklad za vso hišo, za vso družino. Zarad tacih se drugim domačim odpirajo vrata v zlato hišo večnega življenja, velikrat pa tudi hiša sreče že v tem življenju, ko v nar hujši zadrege zajdejo.

Ne peuj, ne zaničuj, ne terpinči reveža, ki je v tvoji hiši; tudi se ga ne brani, ako si v tacih okolišinah, da ga moreš sprejeti: ker za-te in za tvoje bude on velik blagoslov.

Srečne novo leto.

V prehitrem tiru vednega obhoda
Se spet nam novo leto je rodilo,
Ki blagor in nesreče bo delilo
Po hišah vseh človeškega naroda.

Pokrita naših je daróv posoda,
Zavita je v skrivnosti više krilo;
Oh kdo vé, kaj se bode vse dobilo,
Kje čaka sreča ta, kje žuga škoda?

Ker vse podaja si roke želeče
In gorko voši si darove sreče;
Jih tudi mi vam vošimo prevneto:

O Bog podeli blagor vaši hiši!
Na žitnem polji, v kleti, pri ognjišči
Naj vam smehljá se srečno novo leto!

Naj leto blago bo za vse in sveto,
Lzidi v dušni prid se vse počotje;
Pomnoži vam duhovno se imetje,
Ki vam nikdar ne bude odvzeto! *Kosmov.*

Razgled po svetu.

V Zagrebu je umerl proč. g. Toma Gajdek, kanonik prvostolna cerkve in predsednik društva sv. Jeronima. R. J. P.

Kanonika sta postala gg: prof. dr. Fr. Iveković in Julij Vrevec, podarhidijakon in župnik pri sv. Nedelji. Sarajeva. Božični prazniki so se prav lepo doveržili. Sam božični dan je opravljal službo božjo s pridigo presvitli gosp. nadškof, v cerkvi usmiljenih, sester pa pročast. g. kanonik Jagotič. V obeh se je obhajala polnočnica.

Staro leto se je doveršilo v župniški cerkvi z blagoslovom in pridigo.

Pred božičnimi prazniki se je v napravah obojnih redovnic obhajalo veselje božičnega drevesa in sirotinski otročiči so bili od baronic Apelove in Nikoličeve obdarovani s prelepimi božičnimi darovi, ki so bili razdeljeni pričo prevzvišenega nadškofa in barona Apela.

Za novo katedralo v Sarajevu je pl. knez Pavel Sapieha daroval slikano okno za prezbiterij, drugo okno pa enako pl. knez Roman Sangvisko. Želé pa, da bi se našlo še drugih blagih duš, ki bi pripomogle olepšati notranje nove stolnice. Molimo pa za ubogo Bosno, da bi se notranji tempelj kaj razširil, da bi nesrečni odpadli bosanski brati jéli povračati se k zapušeni materi, svoji pravi cerkvi.

V bosanski nadškofiji ustanovljena je nova dekanija, Rameka, ki obsega župe: Ramo, Daljane, Trieščane, Vzdol, Gornje Skoplje, Golo berdo, Bugojno, Otinoce, in Šeho polje itd. Dekan bode dosedanji Fojniški dekan in župnik Fr. Dominik Gojsilović, dosed. dekan v Fojnici, na čigar mesto pride Fr. Ivo Vujičić, župnik na Brestovskem. Zupa prenesti se ima prihodnjo spomlad na Ustirano. Prestavljeni so gg. kaplani: Fr. Pavel Knežević iz Tolste v Premonšknico; Angel Ikić v Dervent; Tomo Klaro iz Plehona v Toliso.

Listek za raznoterosti.

† V Šmartnem pod Šmarno goro je 14. t. m. umerl č. g. Tomaž Keber, župnik terzaške škofije, v pokoju, po rodu Kranjec iz Kamnika, rojen 10. grud. 1811, posvečen l. 1838. R. I. P.

50.000 glđ. je grof Leopold pl. Lillenthal izročil knezu škofu Zvergerju v Gradcu k zidavi za cerkev Jezusovega presv. Serca. Ta prelape božičnica je vsega vsa škofija.

V terek (26 t. m.) ob 6 zvečer bode občni shod Katoliške družbe v društvenih prostorih. Želeti je, da bi se družbeniki v velikem številu vdeležili zborovanja.

Predsednik.

Peterdile. S tem poterjujem, da sem onih po Zgodnji Danici nabranih 32 glđ. za Dolenjce poškodovane po toči (iz Kostanjeviškega okraja) prejel ter jih odpodlal c. kr. okrajnemu glavarstvu v Kerškem.

Kostanjevica, 7. jan. 1886.

Jan. Lesjak,
župnik.

Duhevske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Č. g. Lor. Gerjol je dobil duhovnijo Lašiče. Namesto č. gosp. Petra Ogrina gre za administratorja v Oailnico č. g. Fr. Hoenigman. Č. g. Albin Ilovski gre za vik. koop. v Črni Verh, in č. g. Jan. Šašelj za duh. pom. v Adlešiču. Razpisane so duhovnije: Leskovec, Št. Gregorij, Verh. Vse do 13. sveč.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, sv. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prečestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreča. — Mladeneč, da bi na prošnje N. lj. G. presv. Serca in sv. Deodata bil obvarovan neke velike nesreča. — Oče priporoča svojega sina dijaka, da bi v šoli dobro opravil. — Že dolgo veliko terpeča oseba za zdravje, ali saj polajšanje in gnado voljnega terpljenja. Zahvala se naznani, ako bo pomagano. — Néki zopern razpor, da bi se v miru poravnal, ter da bi se zadevne osebnosti spreobrnile. — Bolna deklica za pomoč. — Totogi vdana ženska za spreobrnjenje. — Gospod v nevarnosti zaradi očesne bolezni, da bi na milostne priprošnje N. lj. G. presv. Serca in sv. Lucije pomoč dobil. — Gimnazijski mladenči. še zlasti kateri so ob enem dobri katoličani, za vgoden vepéh v prvem semestru šolskega leta. — Neki razpor, da bi se zaterl in se stranke keršansko sporazumele.

Zahvale.

Šolarica, ki je bila po zdravnikovih besedah nezdravljiva v bolezni sušici, se je po priporočevanju k N. lj. G. presv. Serca in Lurški M. D. ozdravila in torej naj priserčniši zahvalo očitno naznanuje.
Z Gorenjskega.

Osem in dvajset mesecev me je božjast prav hudo zdelovala; priporočevati sem se začela N. lj. G. presv. Serca, sv. Francišku Ka., sv. Antonu P., in k sv. Valentinu — in bilo mi je potlej zmeraj boljše, poslednjič pa me je bolezen popolnoma zapustila. Toraj serčna zahvala Bogu, Mariji in svetnikom za to milost!

Elizabeta Verhunc.

V bratovščine Naše ljube Gospe presv. Serca Jezusovega sprejetih je bilo zadnje četertletje s početkom oktobra do konca decembra 1885, 1134 udov. Z ozirom na prejšnjih 120.334 šteje zdaj bratovščina s sedežem v Ljubljani 121.468 udov. Največ oglasilo se jih je ta čas iz Goriškega, deloma po svojih dušnih pastirjih, deloma po drugih zaupljivih osebah, ktere se niso ustrašile truda soznaniti svoje duhovnjane s to prekornostjo in tolikanj priljubljeno bratovščino, ktera naš narod vsaj duševno v molitvi zedinja, ker je ta podružnica med vsemi bratovščinami edina, katera je bila ravno za slovenske pokrajine vstanovaljena in na višjem mestu dovoljena. Naj tedaj budi in vterja narod slovenski v pobožnosti in zaupanji do nebes Kraljice, da na njeno mogočno priprošnje in pod njenim varstvom zares krepak ostane in terden v veri in čednosti, ker le tedaj nam je upati blagra in pravega napredka, ako raste v tem dvojnem oziru. Naj bi pač vsi, mali in odrašeni, našega naroda soznanili se z dobrotami te prelepe bratovščine ter se jih vdeleževali in k vsemu blagomu se navduševali.

Pretečeno četertletje nam je za bratovščino nekaj veselega zaznamovati. Razun tega, da so bile od časa do časa naznanovane mnogotere priporočila in zahvale v „Zgodnji Danici“ od raznih strani, dobil je oltar ko lastnino bratovščine N. lj. G. za Miklavževo prelepi dar: svetilnico s sedmerimi lučicami, v bizantinskem slogu, vso v ognju pozlačeno. V ta namen darovala je blaga družinica, ktera pa noče razglašena biti 147 gl. 20 kr. za kar ji bodi v imenu bratovščine izrečena

najtoplejša zahvala. Bog ji vse to, na priprošnje N. lj. G., stoterno poverni! — Iz nabrane bratovske lastnine bili so pa svečniki prav krasno posrebrani in oskerbele so se tiskovine, za kar se je izdalo 185 gl. 20 kr.

Večed posebnega vprašanja in nekake zlorabe, da se udje za to bratovščino sicer sprejemajo, pa njih imena vodstvu bratovščine ne pošiljajo, se vsem, ki bi v tem oziru v kaki zmoti biti utegnili, določno naznani, da sleherni le tedaj pravi ud in deležen dušnih koristi družbe postane, ako se je tukaj v glavni zaplenik sprejel, kteri se po tem za časa zopet glavnemu vodstvu vseh podružnic Isudun pošilja. Naj bi toraj sleherni, kterikoli ude bratovščini N. lj. G. nabirajo dotična imena podpisnemu pošiljati blagovolili, ki potrebno oskerbi, da bi se udje ob duhovne dobrote ne pripravljali, kterih mislijo, da se vdeležvajo.

M. Kolar.
tjujnik.

Koledar za prihodnji teden:

25. prosinca Spreobrnjenje sv. Pavla. — 26. S. Polikarp. — 27. S. Janez Zlatoust. — 28. S. Ciril Jeruzal. — 29. S. Francišk Sal. — 30. S. Hipolit. — 31. Četerta nedelja po sv. 3 Kraljih. S. Peter Nolask.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

30. prosindec.

Sv. Cir, je bil rojen v Aleksandriji na egiptovskem in se je poprijel zdravilstva, skerbel pa ni le za telesno zdravje bolnikov, ampak tudi za njih dušni blagor, ker veliko jih je na bolniški postelji k sv. veri spreobrnill. Ko so ga zaradi tega preganjali, pobegnil je v Arabijo, kjer je menih postal in zavoljo čudežev, ki jih je delal, bil v velikem slovesu daleč okrog. Pridružil se mu je neki vojščak, Janez po imenu, da bi ga vodil na poti kerščanske popolnosti. Z njim vred je sv. Cir poterdil v veri sv. Atanazijo in njene tri hčere Teodozijo, Teoktisto in Evdoksijo, ktere so bili vjeli neverniki zavoljo očitnega spoznavanja sv. vere. Naposled so bili vsi usmerteni za sv. vero.

Sv. Geminijan, škof v Modeni na Laškem, je živel za časa sv. Ambroža, s katerim vred se je bojeval zoper krivoverca Jovinijana. Bil je tudi čudodelnik.

Sv. Julij, mašnik, in njegov brat sv. Julijan dijakon (duhoven niže verste), oba spoznovavca. Rojena sta bila na Gerškem in prejela od keršanskega cesarja Teodozija dovoljenje, da smeta poganske tempeljne razdjeti in zidati kerščanske cerkve. Prišla sta tudi na Laško, kjer sta delala veliko čudežev.

Sv. Marcela, vdova, kinč rimskega mesta, je po smerti svojega soproga sklenila tako živeti, kakor to zahteva sv. Pavel od udov. Odložila je tedaj ves posveten lišp, odpovedala se vsem posvetnim veselicam in vse svoje premoženje razdelila med reveže. Neka pobožna devica plemenitega rodu, Principija po imenu, se ji je pridružila; obe ste imeli duhovnega voditelja, sv. Jeronima, kteri je popisal tudi življenje sv. Marcele.

Sv. Metran, je bil že siv starček, ko so ga neverniki hotli prisiliti, da bi za njim izgovarjal nekatere bogokletne stavke. Ker pa tega ni hotel storiti, so mu najpervo oči izkopali, potem pa ga kamnjali.

Sv. Peter Nolaski, spoznovavec in ustanovnik reda „Marije Device v rešenje jetnikov.“ Namen tega reča je bil, rešiti iz sužnosti in ječ vse tiste kristjane, ktere

so neverniki in krivoverci vjeli, sboj v sužnost peljali in tamkaj prisilili k odpadcu od sv. vere. Vsak redovnik se je s posebno obljubo Bogu zavezal, da hoče se samega sebe nevernikom prodati in v sužnost se podati, če drugače ne bo mogel vjetih kristjanov rešiti in tako odpadca od vere obvarovati. Umerl je 25. grudna 1256; njegov spomin se pa obhaja danes.

Ta dan se obhaja tudi spomin prenesenja ostankov sv. Marka. Bil je pokopan ta evangelist v Aleksandriji na Egiptovskem, kjer je živel in umerl kot škof tega mesta. Ko so pa Turki to mesto vzeli, vzdignili so kristjanje drage ostanke sv. Marka in jih prenesli v Benetke in položili v cerkev, ktera se še dandanes po njem imenuje.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. župnik Ign. Šalehar 1 gld. — J. Godec 1 gld. — Star prijatelj vrednikov in pošte nih šolskih mladenčev 50 gld. 50 kr. Mlajši prijatelj vrednikov in poštenih študentov 5 gld. — Neimenovan prijatelj 1 gld. — Neka dobrotna gospa 2 gld. — Z Gorenjskega ozdravljena šolarica iz hvaležnosti 2 gld. — Čast. g. župn. Jak. Mrak 5 gld. — Čast. g. Anton Koblar 2 gld. — Čast. g. župn. Jan. Kapus 2 gld. — Prečast. gosp. dekan Brašlovski Jak. Bohinec 10 gld. — Č. g. kapl. Fr. Mekinec 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Am. Kaiser 40 kr. — Pfeffr. 1 gld. 20 kr. — M. G. 50 kr. — Prečast. g. mestni župnik, J. Rozman 20 gld. — J. B. 5 gld. — Marija Franc 1 gld. — Franciška Mavec 50 kr. — Terezija Gaber 1 gld. — Čast. g. mestni kapl. Fr. Rihar 18 gld. — Čast. g. kat. Simon Zupan 50 gld. — Učenke v loškem nunskem samostanu 30 gld. — Čast. g. kapl. Janez Janežič 9 gld. — Iz Horjula 26 gld. — Čast. gosp. A. Keržič nunski katehet 50 gld. — M. Z. 1 gld. — Marija Orehek 50 kr. — Visokoč. g. J. Rozman, mestni župnik v Ljubljani, 12 gld.

Za sv. Očeta: P. n. gosp. kan. dr. A. Čibašek 10 gld. „za obletnico s srčno željo, da bi jo še velikrat obhajali ter vernim delili blagoslov tu milost.“ — Preč. g. dr. J. Sterbenc 5 gld. — Preč. gosp. zlatomašnik in žepnik Karol Tedeschi 25 gld. — G. L. Šabec 1 gld.

Za zvonove v Sarajevem: Prečast. g. župnik Janez Volčič iz Šmarjete 40 gld. — Bevke po č. g. Ant. Vončatu 33 gld. — Preč. g. dr. J. Sterbenc 15 gld. — Č. g. Anton Čibašek župnik v pokoju 5 gld. — Iz Tersta 1 gld. — Zbirka od sv. Križa poleg Lit. po čast. g. žup. Jak. Maroltu 18 gld. — N. Knez 1 gld. — Neka ženska 1 gld. — M. G. 50 kr. — Iz Horjule po čast. g. župniku 22 gld. — Č. g. župnik Ign. Šalehar 6 gld. z Dól. — Iz Železnikov po č. g. župniku Jak. Mraku 12 gld. 30 kr. — A. N. 5 gld. — „Ž—ska ljudska šola na Gorenjskem pošlje za Sarajevske zvonove 2 gld. — v namen, naj bi ta mali darek naklonil njeni mladini in učenstvu milost Božjo in darove sv. Duha“.

Za opravo ubožnih cerkev ljubljanske škofije: Preč. g. dr. J. Sterbenc 15 gld. — Iz Tersta 1 gld. — M. G. 50 kr. — Z Lipoglave 10 gld. 50 kr. — Po č. g. Uršulinarcih 18 gld. 77 kr. — S Preske po č. g. Andr. Kalanu 10 gld. — Neimenovan 20 gld. — Iz Kranja 41 gld. — Gospodičina Roz. Vidmar 2 gld. — Grofinja

Sofija Averspergova 6 gld. — Terezija Pirc 50 kr. — Ana Pirc 50 kr. — Uršula Fabijan 50 kr. — Ivana Srabotnik 30 kr.

Za cerkev Jezusovega prava. Serca: Gospodičina Ana Šmid 1 gld. 20 kr. — Čast. g. župnik Anton Žgur 2 gld. — Marija Franc 1 gld. — Franciška Mavec 1 gld. — Antonija Kankel 1 gld. — Marjeta in Marija Peterca 1 gld. 10 kr. — Urša Pavčič 2 gld.

Za Pariško bratovščino za duše v vicah: Č. g. Val. Klobus 5 gld. 16 kr. (zraven še 1 gld. 64 kr. za druge namene).

Za razširjanje sv. vere: Iz Mengša po čast. gosp. A. Koblarji 50 gld. — Neimenovan po čast. g. Nep. Feltzinu 25 gld.

Za afrikanski misijon: Neka dobra družina za zamurske otroke 15 gld. — Č. g. Ig. Salehar 1 gld. — G. L. Šabec 1 gld. — Marija Gerjol 1 gld. — Neimen. 1 gld.

Za najpotrebniši misijon: Č. g. Anton Čibašek župnik, v pokoju, 20 gld. — Neimen. 106 gld. — Sv. Jožetu načast 5 gld.

Za altar sv. Antona v Štangi: „Za posebno pomoč“ 1 gld.

Za kapelo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Janez Rihar v Logatcu 2 gld. 50 kr.

Za usmiljene sestre v Banjaluki: „Sv. Jožefu na čast“ 5 gld.

Za oo. Trapiste v Bosni: Č. g. Ant. Čibašek, župnik v pokoju, 5 gld.

Za misijon v Bulgariji: Č. g. Ant. Čibašek, župnik v pokoju, 5 gld.

Za misijone v Kini, Tonkingu in Indiji: Č. g. Ant. Čibašek, župnik v pokoju, 15 gld.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: Čast. g. župnik J. Kapus 2 gld.

Za ranjene v Bulgariji: Iz Lesec po č. g. župniku Frid. Hudoverniku 5 gld.

Za kapelo v Marjanišču: Preč. g. dr. J. Sterbenc 5 gld. — G. L. Šabec 1 gld.

Za kat. družbo: G. L. Šabec 1 gld. 50 kr.

Za družbo sv. Bonifacija: Amal. Kaiser 1 gld.

Za Vincencijevo družbo: M. G. 50 kr.

Za družbo sv. Leopolda: Neimenovana 50 kr.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. J. V—: v B.: Prav tako. — G. oddane dalje. Serčon pozdrav! — G. J. V—č: Vse že večkrat naznanjeno, — menda je saj še v redu? — G. A. Sv—č v K.: Zastr. Dav. naznanjeno odpravnitvu. Pozdrav! — G. Fr. Z. v Br.: Kar želite, to vam lahko domá pojasnijo kaki gospod. Bratovščino: „Častna straža“ imajo čast. g. župnik Jak. Dolenc na Igu pri Ljublj., tam samorete zapisati in dobiti, kar gre k temu. — G. Fr. D—r: Zarad nap. naznanjene odpr. — G. k. Fr. K—r v M.: Prav iskrena zahvala za poslano. Veselo novo leto! — G. Mih. Klem. v Č.: Oboje došlo in odpravnitvu oddano. — Sl. Čit. v Gor., M. Bern. na Trati, G. Hin v Os.: Vseh teh naročnina je oddana založništvu. Pozdravljeni! — Jul. M—k v Kam.: Ne plača se nič.